

Denisa Tichá / Hugo Ullik (1838–1881) – krajinář

Posudek vedoucího bakalářské práce

Krajinomalba byla preferovaným oborem malířské tvorby na české umělecké scéně 19. století a těší se rovněž stálému badatelskému zájmu. Výchozí zásluhou Denisy Tiché bylo stanovení jednoho „bílého místa“ v tomto celku, a jeho přesvědčivé vyplnění. Tvorba Hugo Ullika je polozapomenutá, rozptýlená v galeriích, muzeích, objektech památkové péče i soukromých sbírkách, a nebyla dosud souvisle a podrobně zpracována. Tichá využívá mj. toho, že v posledních letech se porůznu vynořuje rozsáhlejší konvolut Ullikových obrazů. Těžiště posuzované práce spočívá v dlouhodobé a důkladné heuristice. Na posuzované práci je patrné a sympatické zaujetí autorky či její vztah k tématu; při jeho zpracování autorka zároveň umí zachovat nezbytně střizlivý badatelský postoj.

Posuzovaná práce je přehledná a účelně rozvržena i ucelená. Závěr práce pak výstižně shrnuje Ullikovo profesní curriculum vitae a propojuje jej s malířovými existenčními poměry. Práce je vybavena důkladným poznámkovým aparátem, bibliografií, užitečným soupisem výstav a úctyhodným soupisem Ullikovy tvorby.

Za zvláště cenné pokládám vyhodnocení Ullikových účasti na pražské výroční výstavě se strukturovaným rejstříkem témat. Ullikův krajinářský rejstřík byl široký, od komponovaných krajin až po moderní šířkové s nízkým horizontem. Od spektakulárního typu obrazů učitele pražských krajinářů Haushofera, přes historické krajiny s hrady či zříceninami, zdejšími publikem trvale oblíbené, až po krajiny „anonymní“ a po vážnou, „klasickou“ tvorbu pracující v obrazech s plasticitou, stínem a světlem.

Tichá zřejmě připouští v souboru Ullikova díla i některé obrazy nižší či kolísavé kvality. Přitom však vcelku autorkou vystižené kolísání malíře během jeho kariéry je charakteristické, a posuzovaná práce v tomto ohledu Ullika vhodně zasazuje do kontextu tvorby i kariér jeho vrstevníků. To se týká kolísání několika z nich v pozdní fázi jejich tvorby, jejich uplatnění v českých ilustrovaných časopisech a zejména jejich tvorby pro divadlo, kde Ullik našel ve srovnání se staršími i mladšími umělci své trvalé i podstatné uplatnění.

Posuzovaná práce dokládá, že divadelní výtvarnictví bylo přirozenou součástí Ullikovy tvorby, a navíc, že zde Ullik poskytl českému prostředí v tomto oboru vlastně základní dobový standard.

Autorka v posuzované práci vznáší otázku po důvodech i výsledcích odchodu již zralého malíře do Mnichova – otázku, na níž není snadné v dokumentaci Ullika najít jednoznačnou odpověď, ale právě proto by se mohla stát předmětem debaty při obhajobě posuzované práce.

Předložená práce prokazuje schopnost Tiché samostatně odborně pracovat. Plně její práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci výborně.

prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.
v Praze 10. června 2022